

Asia: VN/924/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle ehdokkaan vaalirahoituksesta annetun lain, puoluelain, vaalilain sekä kansalaisaloitelain muuttamisesta

Kysymys

Onko teillä huomioita esitysluonnoksessa olevista muutoksista vaalirahoituslakiin, puoluelakiin, vaalilakiin tai kansalaisaloitelakiin?

Suomen nuorisoalan kattojärjestö Allianssi ry yhtyy parlamentaarisen vaalityöryhmän loppuraporttiin, jossa todetaan seuraavaa: "Parlamentarisessa vaalityöryhmässä käydyissä keskusteluissa todettiin, että kiinnostus yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen syntyy jo ennen täysi-ikäisyyttä ja se tulisi ottaa huomioon myös edustuksellisessa demokratiassa. Kansalaisaloitetta pidettiin onnistuneena demokratiainnovaationa. Ikärajojen ei tarvitsisi olla samat kansalaisaloitteessa ja äänioikeudessa."

Nuorten EU-kansalaisaloitteen allekirjoitusikärajan lasku on hieno uudistus, josta koko nuorisoala iloitsee. Samaa olisi syytä pohtia myös Suomen kansalaisaloitteen kohdalla. Toivomme, että kansalaisaloitteen allekirjoitusikärajan laskua aletaan valmistelemaan seuraavalla hallituskaudella.

Kevään 2019 eduskuntavaaleissa 18-34 -vuotiaiden äänestysprosentti oli selkeästi matalampi kuin muiden ikäluokkien, suorastaan hälyttävä kun verrataan eläkeikäisiin. Esimerkiksi 20-24-vuotiaiden äänestysprosentti oli 54,8 kun taas 65-74-vuotiaiden äänestysprosentti oli 82,0. Nuorten äänestysaktiivisuuteen tulee vaikuttaa mikäli toivomme nuorten osallistuvan yhteisen demokratian rakentamiseen. Demokratiakasvatuksella ja eri osallistumismahdollisuuksilla jo alaikäisenä tuetaan nuorten kiinnittymistä yhteiskuntaan.

Kiinnostus vaikuttaa syntyy ennen täysi-ikäisyyttä. Nuorisobarometri 2018 osoittaa, että nuorten kiinnostus politiikkaan on noussut vuosina 1996-2018 reilusta 40 prosentista yli 60 prosenttiin. Nyt jo osana edustuksellista demokratiaa kunnissa ja hyvinvointialueilla toimii erilaisia nuorisovaltuustoja ja nuorten kansalaisraateja. Alaikäiset nuoret ovat jo vaikuttamassa itseään

koskeviin asioihin muilla hallinnon tasoilla ja sama mahdollisuus tulisi olla valtakunnallisesti. Nuorisolaki velvoittaa kuulemaan nuoria heitä koskevissa asioissa. Kansalaisaloitteen ikärajan lasku olisi yksi tapa mahdollistaa nuorille lain suoma oikeus vaikuttaa. Erilaisia vaikuttamisen tapoja tarvitaan ettei yhteiskunnallinen aktiivisuus kasaudu vaan osalle nuorista.

On valitettavaa, että keskustelu äänestysikärajan laskemisesta jäi esityksessä vain huoleksi, kun se voisi olla Suomen kokoiselle maalle mahdollisuus. Allianssi kannattaa äänioikeuden ja vaalikelpoisuuden ikärajan laskua kaikissa vaaleissa 16 ikävuoteen.

Laurila Iida
Suomen nuorisovaltuuston kattojärjestö Allianssi ry